

Federaal Agentschap
voor de Veiligheid
van de Voedselketen

Controlebeleid
Directie Diergezondheid
en Veiligheid van de
Dierlijke Producten

WTC III
Simon Bolivarlaan, 30
B-1000 Brussel
Tel. 02 208 34 11
Fax 02 208 33 37

info@favv.be

Omzendbrief aan de Dames en Heren houders van stamboekberen

Correspondent : Dr. Patricia Poels
Toestelnummer : 02/208.38.46
E-mail : Patricia.poels@favv.be
Uw brief van Uw kenmerk Ons Kenmerk
PCCB/S2/JHS/PPS/**157863** Bijlagen Datum
1 **23/03/2007**

Betreft : Sperma van stamboekberen : uitzonderingsregeling

Deze omzendbrief heeft als doel de praktische uitvoering te verduidelijken van het artikel 4 van het koninklijk besluit van 6 oktober 2006 *betreffende de sanitaire voorwaarden inzake de productie, de nationale handel, het intracommunautair handelsverkeer en de invoer van varkenssperma*, dat betrekking heeft op het gebruik van sperma afkomstig van stamboekberen, bestemd voor de inseminatie van zeugen op een referentiebedrijf en waarvan de nakomelingen bestemd zijn om te worden afgemest in een selectiemesterij.

Genoemde regeling is een uitzondering op de algemene verplichting dat sperma slechts gebruikt mag worden voor kunstmatige inseminatie indien het afkomstig is van een erkend sperma(opslag)centrum.

Om gebruik te kunnen maken van de uitzonderingsregel dient de betrokken verantwoordelijke houder van stamboekberen te beschikken over een toelating overeenkomstig bijlage III, punt 17, bij het koninklijk besluit van 16 januari 2006 *tot vaststelling van de nadere regels van de erkenningen, toelatingen en voorafgaande registraties afgeleverd door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen*, zoals gewijzigd bij voornoemd koninklijk besluit van 6 oktober 2006.

De te volgen procedure en voorwaarden voor het toetreden tot de uitzonderingsregeling zijn hieronder uiteengezet :

1. Aanvraag toelating :

De aanvraag voor de toelating moeten gebeuren via het aanvraagformulier in bijlage IV bij voornoemd KB van 16 januari 2006 (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 2 maart 2006; dit besluit kan tevens geraadpleegd worden op de website van het Agentschap (www.favv.be) via volgende linken : Beroepssectoren > Blikvangers : erkenningen, toelatingen en registratie)(formulier : zie bijlage). Een noodzakelijke voorwaarde voor het gunstig adviseren van deze aanvraag is dat de verantwoordelijke houder voorafgaand aangemeld is bij de bevoegde gewestelijke stamboekvereniging (Association wallonne des Eleveurs de Porcs (AWEP) – Vlaams Varkens Stamboek (VVS)).

Bij gunstig advies krijgt de houder een toelatingsnummer onder volgende vorm : FBVR 000 (voor : FokBeren Verrats Reproducteurs, gevolgd door een volgnummer).

De houders met een toelating worden opgenomen in een lijst die op de website van het Agentschap gepubliceerd wordt (te raadplegen via volgende linken : Beroepssectoren > Dierlijke productie > Dierlijke producten : Toelatingen > Fokberen).

2. Sanitaire voorwaarden stamboekbedrijf :

- a) elke verantwoordelijke houder van fokberen dient een register (dagboek) bij te houden op papier of op geïnfomatiseerde wijze waarin de verrichtingen van dag tot dag worden opgetekend en dit voor de periode vanaf 30 dagen vóór de geplande sperma-afname tot na de laatste sperma-afname. Dit register (dagboek) bevat tenminste :
  - i. alle controles op ziekten en vaccinaties bij de fokberen die zijn uitgevoerd in het kader van hun functie als spermadonor (zie verder : punt 3);
  - ii. het schema van de sperma-afnamen, en voor elke afname : de datum, het uniek identificatienummer van de donor, de gebruikte verdunner en de toegepaste verdunningsgraad;
  - iii. alle verzendingen van sperma vanuit het bedrijf van de verantwoordelijke houder naar het referentiebedrijf.
- b) geen aanvoer van varkens in de periode van 30 dagen vóór de geplande sperma-afname, behalve indien deze varkens op het stamboekbedrijf in strikte quarantaine geplaatst worden en in quarantaine blijven ten minste tot op het einde van de periode van sperma-afname;
- c) op dag van sperma-afname officieel aan volgende voorwaarden voldoen :
  - i. niet gelegen zijn in een gebied waarvoor beperkingen zijn vastgelegd op grond van de communautaire regelgeving in verband met het uitbreken van een ziekte bij als huisdier gehouden varkens;
  - ii. Aujeszky : A3- of A4-statuu.

3. Sanitaire voorwaarden fokberen :

- a) op de dag van sperma-afname geen klinische ziektesymptomen vertonen;
- b) binnen 30 dagen vóór de geplande sperma-afname getest worden op :
  - i. voor de ziekte van Aujeszky :
    - een serumneutralisatie- of een ELISA-test voor de detectie van antilichamen gericht tegen gB of gD of tegen het volledige virus, in geval het niet-ingeënte varkens betreft;
    - een ELISA-test voor gE-antigenen in geval het varkens betreft die zijn ingeënt met een gE-negatief vaccin;
  - iii. voor brucellose : een gebufferde brucella-antigeentest;
  - iv. voor klassieke varkenspest : een serumneutralisatie- of ELISA-test.

Indien één van bovengenoemde tests positief uitvalt mag het sperma niet voor kunstmatige inseminatie gebruikt worden.

Alle tests moeten worden verricht in een door het Agentschap erkend laboratorium.

4. Sanitaire voorwaarden winnen en transport sperma :

- a) de verantwoordelijke houder richt de aanvraag om sperma af te nemen bij een bepaalde fokbeer aan zijn stamboekvereniging;
- b) op een door de stamboekvereniging vastgestelde datum (in functie van het berig zijn van de zeugen) neemt de houder sperma af van de fokbeer, eventueel onder toezicht van een technicus van de stamboekvereniging. Er moet voldoende sperma afgenomen worden om minimaal 11 dosissen te kunnen aanmaken (goed voor 2 inseminaties bij telkens 5 zeugen + één dosis voor controle op spermakwaliteit en herkomst);
- c) het gewonnen sperma wordt verdund en overgebracht in recipiënten;
- d) er wordt enkel gebruik gemaakt van vers sperma;
- e) het sperma moet afkomstig zijn van beren die :
  - i. afkomstig zijn uit een bedrijf dat voldoet aan de eisen opgesomd in punt 2 van deze omzendbrief;
  - ii. voldoen aan de eisen opgesomd in punt 3 van deze omzendbrief.
- f) een efficiënte combinatie van antibiotica tegen leptospiren en mycoplasmen moet aan het uiteindelijke verdunde sperma, of aan het verdunningsmiddel, worden toegevoegd. Deze combinatie moet een effect hebben dat tenminste gelijkwaardig is aan :
  - i. 500 µg streptomycine per ml verdund sperma;
  - ii. 500 IU penicilline per ml verdund sperma;
  - iii. 150 µg lincomycine per ml verdund sperma;
  - iv. 300 µg spectinomycine per ml verdund sperma.

Onmiddellijk na toevoeging van deze antibiotica dient het verdunde sperma min. 45 minuten op min. 15°C gehouden te worden.
- g) gereedschap en recipiënten gebruikt voor winnen, behandelen en verzenden van sperma moeten vóór gebruik degelijk ontsmet of gesteriliseerd worden (tenzij ze voor éénmalig gebruik bestemd zijn);
- h) alle producten van dierlijke oorsprong die gebruikt worden bij de behandeling van sperma moeten van zodanige oorsprong zijn dat ze geen gevaar opleveren voor de gezondheid;
- i) merking van iedere spermagift (al dan niet in afzonderlijke dosissen verdeeld) :
  - i. datum van winning;
  - ii. nummer of naam van de donor;
  - iii. Sanitelnummer + toelatingsnummer van stamboekbedrijf;
  - iv. eventueel bijkomende elementen overeenkomstig de eisen van de stamboekvereniging.

De verzending van het sperma gebeurt door de verantwoordelijke houder of door de technicus van de stamboekvereniging, en dit de dag zelf of uiterlijk de dag volgend op deze van de sperma-afname. Voor de verzending mag beroep gedaan worden op gespecialiseerde koerierdiensten zoals bvb. Taxipost.

Het transport gebeurt in een koelbox bij een temperatuur tussen 15 en 18°C en afgeschermd van het licht.

Identificatie : de etiketten op de recipiënten van de spermadosissen dienen het Sanitelnummer + het toelatingsnummer van het bedrijf van oorsprong te vermelden.

Deze omzendbrief kan tevens geraadpleegd worden op de website van het Agentschap.

Ir. H. Diricks (get.)
Directeur-generaal DG Controlebeleid